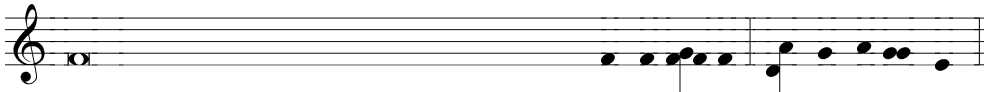

NAGYPÉNTEKI LAMENTÁCIÓ

Virrasztó zsolozsma

Urunk, Krisztus engedelmes volt egészen a ha-lá-lig. **Kir-je e-lei-szon.** stb.

Ki a kereszten ki-tárt ka-rok-kal min-den századokat magad-hoz von-tál:

H: U-ram, ir-gal-mazz né-künk!

Krisz-tus engedelmes volt ér - tünk mind

a ha lá - lig.

A pap mélyebb hangon, prózában hozzát teszi: ÉSPEDIG A KERESZTNEK HALÁLÁIG!

Vagy latinul:

Christus factus est pro no - bis o-be - di -ens us -que

ad mor-tem, mor-tem au - tem cru -cis.

A pap mélyebb hangon, prózában hozzát teszi: MORTEM AUTEM CRUCIS.

A szolistas is letérdelnek (gyertyákat, ha eddig égtek volna, eloltják). Egy-két perces néma elmélkedő imádság. Az officians könyvére ütve jelt ad, mire a ministránsok menetben előhozzák a gyertyát. Az officianshoz viszik, ott letérdelnek és világítanak a könyörgés olvasásához. Az officians felállva, köszöntés és felszólítás nélkül olvassa a Könyörgést:

Tekints le, kérünk, háznak népére, melyért a mi Urunk, Jézus Krisztus nem habozott magát az ártóknak kezébe adni, s a keresztnak kínzóeszközét magára venni. (Magában folytatja:) Ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

A ministránsok visszahelyezik a gyertyát a triangulum csúcsára. A pap és a kísérete az oltárhoz megy, s tiszteletadás után csendben kivonulnak.

Ezt a zsolozsmát csütörtökön este (éjszaka) vagy pénteken hajnalban (reggel) imádkozzuk. A 21. zoltár messiási jóvendülés a kereszten szenvedő Üdvözítőről. (Maga Krisztus is ezt imádkozta a kereszten.) A lamentációban Jeremiás próféta az emberiség bűneiért szenvedő Jézus nevében beszél. A három olvasmány után - „Pro laudibus”, vagyis a hajnali imádság lerövidített formájaként - a bűnbánati zoltárt és a megváltást megjövendölő Hálaéneket imádkozzuk, majd a zsolozsma végén ősi magyar szertartással drámai litániában fohászkodik az Egyház a kereszten függő Üdvözítőhöz.

BEVONULÁS

Az officians vörös palástot ölt, az előénekesek (korátorok) és olvasók albában, a ministránsok karingben. Valamennyien csendben az oltárhoz vonulnak, előtte tiszteletet adnak, majd a korátorok elkészített helyükhöz, a pap kíséretével a székekhez, a ministránsok a triangulumhoz mennek.

ZSOLTÁROZÁS

Az antifónát a korátorok kezdik, közösen folytatjuk (vagy: a korátorok végigéneklék, s közösen megismételjük). A zoltárokat versenként váltakozva éneklék a korátorok és a közösség. Az antifónát minden zoltárrész végén megismételjük, eközben a ministránsok a triangulumon jobbról- balról szimmetrikusan kioltanak egy - egy gyertyát (a zoltárok végéig összesen hatot)

Elosztották maguk kö-zött ru-há-i-mat, s köntösöm-re sor-sot ve-tet-tek.

(8.t.) † *

21. Zoltár (A kereszten függő Krisztus elhagyatottságáról):

I.

Istenem, Istenem miért hagytál el /engem, * miért vagy messze kiáltásom /szavától?

Én Istenem, napestig kiáltok, és meg nem /hallgatsz, * és éjjel, és nem figyelsz /reám?!

Pedig te a szent helyen /lakol, * Izraelnek dicső/sége!

Tebened bíztak /atyáink, * bíztak, és megszabadítottad /őket.

Hozzád kiáltottak és megszaba/dultak, * tebened bíztak és meg nem szégye/nültek.

Én pedig féreg vagyok már, és nem is /ember, * emberek gyalázata és a nép megve/tettje.

Mindnyájan, akik látnak engem, megcsúfolnak /engem, * ajkukkal megszólalnak, és fejüket hajto/gatják.

„Az Úrban bízott, mentse /meg őt, * szabadítsa meg, ha kedve/li őt!”
De te vagy, Uram, aki kihoztál engem anyámnak /méhéből, * én reménységem,
mióta emlőjére vett /anyám.

Átadattam neked, mihelyt megszű/lettem, * anyám méhétől fogva Te vagy én
/Istenem.

Ne távozzál messze tőlem, † mert a szorongatás közel /vagyon, ’*’ és nincs, ki
nékem segítséggel /legyen. **Ant.**

II. (Krisztus az őt gyalázó tömegek között)

Körülvett engem ökrök /serege, * erős bikák megkönyékeztek /engem.

Rám tátották a /szájukat, * mint ragadozó és ordító /oroszlán.

Mint a víz, kiön/tettem, * és elszakadoztak egymástól minden /csontjaim.

Az én szívem, mint az olvadt /viasz * testemnek bense/jében.

Kiszáradt, mint a cserép az én torkom, † nyelvem az ínyemhez /tapadt, *
a halál porába vetettél /engem.

Mert körülvettek engem az /ebek, * a gonoszok gyülekezete reám /szállott.

Átlyuggatták kezeimet és lába/imat, * és megszámlálták minden /csontomat.

Csak néznek és szemlélnek /engem, * elosztották maguk között ruháimat, és
köntösömre sorsot /vetettek.

De te, Uram, ne légy messze /tőlem, * én erősségem, az én segítségemre /siess!

Ragadd el a kard élettől, ó Isten, az én /lelkemet, * s mi bennem a legdrágább,
az ebek hatal/mából!

Szabadíts meg engem az oroszlán /szájából * és a vadak támadásától engem,
megalá/zottat!

És én hirdetem a te nevedet atyámfia/inak, ’*’ az egyháznak közepette
dicsérlek /téged. **Ant.**

III. (Krisztus halála neki dicsőséget szerez, övéinek pedig szabadulást.

Azért hirdessük e győzelmes halált nemzedékről nemzedékre!)

Akik félték az Urat, dicsér/jétek őt, * Jákobnak ivadékai, dicsőítsé/tek őt!

Félje őt Izrael minden íva/déka, * mert nem utálta meg és nem nézte le a
szegénynek könyör/gését.

És nem fordította el az orcáját /tőle, * s midőn hozzá kiáltott, meghall/gatta.

Tiéd az én dicséretem a nagy gyüle/ke/zetben, * fogadásaimat beteljesítem az
istenfélők színe /előtt.

Esznek a szegények, és megelégednek, † és dicsérik az Urat, akik kere/sik őt, *
él az ő szívük örökön /örökké.

Az esküvésről, mellyel megesküdött atyánknak, Ábra/hámnak, * hogy megadja
/nénkünk.

Hogy megszabadulván az ellenség /kezeből, * félelem nélkül szolgáljunk /néki.
Szentségben és igazságban az ő színe /előtt, * életünknek minden /napján.

És te, gyermek, a Magasságbelinek prófétája /leszel, * mert az Úr orcája előtt
mégy, elkészíteni az ő /utait.

Hogy az üdvösség ismeretét megadja az ő /népének, * bűneiknek bocsána/tára.
A mi Istenünk irgalmának mélységei /által, * mivel meglátogatott minket a
magasságból /támadó.

Hogy megvilágítsa azokat, kik a sötétségben és a halál árnyékában /ülnek, *
és lépteinket a békességnek útjára ig/a/zítsa. **Ant.**

Az antifóna megismétlése közben a templom valamennyi világítását eloltják. A ministránsok a triangulum utolsó gyertyájával megindulnak az oltár felé. A szentélybe érve a gyertyát az oltár mögött vagy a sekrestyében - égve - elrejtik, majd az oltárt körbevéve letérdelnek. A szóelőlékesek előrelépnek a szentély bejáratáig, és ott megállnak. A szólisták kivételével valamennyien letérdelünk, s kezdődik ősi magyar liturgikus szokás szerint a Kyrie Puerorum.

KYRIE PUERORUM (Litánia a Keresztrefeszítetthez)

Kir- je e- lei-szon. Krisz-te e-lei-szon. Kir- je e- lei-szon.

Jé-zus Krisz-tus, ki el-jöt-tél, hogy é- ret-tünk szen-vedj:

H: U-ram, ir-gal-mazz né-künk! Urunk, Krisztus engedelmes volt egészen

a ha- lá - lig. **Kir-je e- lei-szon.** stb. Ki prófétai szóval kinyi-latkozottad:

ha-lá-lod-dá le-szek ó, Ha-lál! **H: U-ram, ir-gal-mazz né-künk!**

Mert nem az áldozatban gyönyör/ködöl, * és hiába hozok égőáldozatot, nincsen az tetszé/sedre.

A töredelmes lélek az Istennek tetsző /áldozat, * a megtört és alázatos szívet, ó, Isten, meg nem /veted.

Cselekedj kegyesen, Uram, Sionnal jóakarátod /szerint, * hogy megépüljenek Jeruzsálemnek fa/lai.

Akkor elfogadod az igazság áldozatát, † az ajándékokat és az égő áldo/zatot, ** akkor visznek majd oltárodra áldozati á/llatot. **Ant.**

VERZIKULUS:

E: A sötétségre ve- tett en - gem.

H: Mint a rég elfe- le- dett hol- ta - kat.

BENEDICTUS (Zakariás hálaéneke)

A Benedictus éneklése közben a ministránsok eloltják a templom oltárain lévő gyertyákat is, majd egyikük a triangulumról leemeli a 15. gyertyát, s az ének végéig a nép felé fordulva kezében tartja.

Fe- je fő - lé táblát helyez- tek, rá- ír- va vét- két: ím a Ná- zá- re- ti

Jé - zus, a zsi- dók- nak ki- rá- lya. (1. t.) † *

A BENEDICTUS-t keresztvetéssel kezdjük, minden versét iníciummal énekeljük!

† **Áldott az Úr, Izraelnek /Istene, *** mert meglátogatta és megváltotta az ő /népét.

És fölemelte nekünk az üdvösség /erejét, * Dávidnak, az ő szolgáljának /házában.

Miképpen megmondotta szentjeinek ajka /által, * prófétái által, kik kezdettől fogva /voltak.

Hogy szabadulást ad a mi ellensége/inktől, * és mindazok kezéből, kik gyűlölnek /minket.

Hogy irgalmasságot cselekszik atyá/inkkal, * és megemlékezik szent szövetsé/géről.

Emlékeznek és az Úrhoz térnek a föld minden hatá/rai, * és hódolnak előtte a népek család/jai.

Mert az Úr^é az /ország, * és ő uralkodik a nemze/teken.

Őt imádják a földnek minden gazdag/jai, * színe előtt meghajolnak a sírba /szállók.

És az én lelkem öne/ki él, * és az én magzatom néki /szolgál.

És hirdették az Úr a jövőendő nemzedéknek, † hirdetik az egek az ő igazságát a népnek, mely egykor megszü/letik, ** melyet majdan az /Úr teremt. **Ant.**

VERZIKULUS

A fejedelmek egy-be-gyül-tek.

Az Úrnak Föl- kent- je el -len.

OLVASMÁNY JEREMIÁS SIRALMAI 3, 1- 9. 25 – 32 / Óz 14,2

Jeremiás próféta siralma a szent város pusztulásáról. Benne az Egyház gyásza és az emberiség bukása fölötti fájdalom jut kifejezésre. Az olvasmány címe után leülünk, majd énekkel felelünk. A responzórium (és a következő olvasmányokat követő responzóriumok) éneklése közben a ministránsok ismét eloltanak mindkét oldalról egy-egy gyertyát a triangulumon.

Kezdődnek Jeremiás prófétának si-ral-ma-i. És lőn minekutána

fogságba jutott Izrael, és Jeruzsálem elpusztu-la, leült Jeremiás prófé-ta

sír-ván, és siratta Jeruzsálemet nagy si-ratással, és fohászcodván keserves

szív-vel mon- dá. A-lef. Én vagyok a férfi, aki nyomorú-sá-got lá-tott

az Úr haragjának vessze-je mi- att. A-lef. El-vitt engem és sötét-ségbe

ve-ze-tett, és nem a vi-lá-gos-ság-ra. A-lef. Csak ellenem fordí-tot-ta

ke-zét, és csapásaival sújtott e-gész na- pon. Beth. Megfonnyasztotta

az én bőrömet és a hú-so-mat, és megrontotta az én csont-ja- i - mat.

Beth. Körülkerített en-gem, körül vett engem kínnal és gyöt-rő-dés-sel.

Beth. Sö-tét hely-re vitt en-gem, mint a rég elfe-le-dett hol-ta-kat.

Ghi-mel. Körülépített engem, hogy ki ne menjek, megnehezítette az én

béklyó- i- mat. Ghi-mel. Hi-á-ba kiáltottam és kö-nyö-rög-tem, elvetette

az én i-mád-sá- go- mat. Ghi-mel. Elrekesztette utaimat négy-szö-gű

PRO LAUDIBUS

Sa-ját Fi-át nem kí- mél-te az Is-ten, de ér-tünk, mind-nyá-jun-kért

kín-ha-lál-ra ad- ta. (4. t.) † *

50. zsoltár

Könyörülj rajtam, /Isten * a te nagy irgalmasságod /szerint.

És a te könyörületednek sokasága /szerint * töröld el az én gonoszsá/gomat!
Moss meg engem teljességgel az én gonoszsá/gomból, * bűnömből tisztíts meg /engem.

Mert ismerem az én gonoszsá/gomat, * és szemem előtt van az én bűnöm min/denkor.

Ellened, csak teellened /vétkeztem, * és gonoszat cselekedtem a te színed /előtt.
Hogy igaznak találtassál beszé/dedben, * és győzedelmesnek ítéle/tedben.
Mert íme, már gonoszságban fogan/tattam, * és bűnben fogadott engem /anyám.

Pedig te a szívnek igazságát /szeretted, * és bölcsességednek titkait kinyilatkoztattad /nékem.

Hints meg engem izsóppal, és megtisz/tulok, * moss meg engem, és a hónál fehérebb /leszek.

Engedd, hogy örömet és vigasságot /halljak, * hogy örvendezzenek megalázott csont/jaim.

Fordítsd el orcádat bűne/imtől, * és töröld el minden gonoszsá/gomat.

Tiszta szívet teremts bennem, ó, /Isten, * és az igaz lelket újítsd meg ben/sőmben.

Ne vess el engem orcád /elől, * és Szentlelkedet ne vond meg /tőlem.

Add vissza nekem a te üdvösséged /örömét, * és készséges lélekkel erősíts meg /engem.

Hadd tanítsam meg a bűnösöket a te uta/idra, * és az istentelenek majd megtérnek /hozzád.

Szabadíts meg engem a vértől, Isten, én üdvösségemnek /Istene, * és nyelvem magasztalni fogja igazsá/godat.

Uram, nyisd meg ajka/imat, * és szám a te dicséretedet hir/deti.

És ezért az új szövetségnek közbenjárója ő, / hogy meghalván az előbbi szövetség alatt történt bűnökért, // a meghívottak elnyerjék az örökkévaló örökségnek ígétét. Mert ahol testamentum van, - szükséges, hogy bekövetkezzék a testamentum-tévőnek halála. A végrendelet ugyanis a halál által lesz érvényes, // és nincs ereje addig, amíg él a testamentum-tévő. Innen van, - hogy az első szövetség sem szenteltetett meg vér nélkül. Mert amikor Mózes elolvasta a törvénynek minden parancsolatát az egész népnek, - akkor vette a borjak és a bakok vérét vízzel és vörös gyapjúval meg izsóppal együtt, / meghintette magát, a könyvet is és az egész népet mondván: // „Ez a szövetségnek vére, melyet veletek az Isten szerzett. Hasonlóképpen vérral hintette meg a sátort is // és a szolgálatnak minden edényét. És csaknem minden vérral tisztítatik meg a törvény szerint, // és vérontás nélkül nincsen bűnocsánat. Szükséges azért, - hogy amint így tisztulnak meg a mennyei dolgok előképei, // annál kiválóbb áldozattal maguk a mennyeiek. Mert Jézus nem a kézzel csinált szentélybe ment be, - mely csak előképe a valóságosnak, / hanem magába a mennybe, // hogy jelen legyen az Isten színe előtt miérettünk. Nem is azért, hogy gyakorta feláldozza magát, // amint a főpap minden esztendőben idegen vérral bemegy a szentélybe. Hiszen akkor sokszor kellett volna már szenvednie a világ kezdetétől fogva, / holott csak egyszer jelent meg a világnak utolsó korszakában, // hogy eltörölje a bűnt önnön áldozata által. És amint elvégeztetett, - hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig jön az ítélet, // úgy Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokaknak bűnét eltörölje. Másodszor pedig bűn nélkül jelenik meg, // hogy az őt várókat üdvözítse.

RESPONZÓRIUM: VINEA MEA ELECTA (előző dallamra)

E: Én tégedet, én szerelmes szőlőm, / plántáltalak, gyenge szőlővesszóm, gondoltalak, kerítést emeltem, / őrzésedre szép tornyot tettem.
 E: De te immár kedvemtől eltértél, / gyümölcs helyett vad tövist termettél.
 H: MÉRT HOGY NÉKEM KESERŰVÉ LETTÉL, / GYALÁZATOS HALÁLRA VETETTÉL?!
 E: Barrabásnál kisebbre becsültél, / törvény ellen fára függesztettél.
 H: MÉRT HOGY NÉKEM KESERŰVÉ LETTÉL, / GYALÁZATOS HALÁLRA VETETTÉL?!

Ezután a pap két-három perces dogmatikus bevezető elmélkedést mondhat a Laudes antifónájához és zsoltárához.

kövekkel, és ösvényeimet fel-for-gat-ta. Teth. De jó az Úr az ő-ben-ne
 bí-zók-hoz, és az őt ke-re-ső lel-kek-hez. Jó hallgatással vá-ra-koz-ni,
 míg-nem megsza-ba-dít az Is-ten. Teth. Jó a fér-fi-ú-nak, ha az igát
 ifjú-ságától fog-va vi-se-li. Jod. Le-ül egye-dül, és hallgat, mert ezt
 ma-gá-ra vet-te. Jod. A porba te-szi a szá-ját: „talán valamiképpen
 még re-mény-ség len- ne?!” Jod. Or-cáját odafordítja az őt ve-rők-nek,
 és betelik gya-lá-zat-tal. Kaf. Mert nem úz el örökre az Úr és ha már
 el-ve-tett is, megkönyörül irgalmának soka-sá-ga mi-att.
 Je-ru-zsá-lem, Je-ru-zsá-lem, térj meg a te Uradhoz, Is-te-ned-hez!

RESPONZÓRIUM: OMNES AMICI MEI (ad notam: D.U. 68)

E: Régtől fogva kik velem valának, / jóbarátim engem elhagyának,
kit szerettem, engem elárula, / bűnös Júdás ellenem indula.

E: Tanítványim tőlem távoznak, / álnok zsidók reám rohanának.

H: **KEGYETLENÜL REÁM TÁMADÁNAK, /
ÜTÉSEKKEL, SEBBEL BORÍTÁNAK.**

E: Gonoszaknak, közébe vetének, / életemnek nem kegyelmezének.

H: **KEGYETLENÜL REÁM TÁMADÁNAK, /
ÜTÉSEKKEL, SEBBEL BORÍTÁNAK.**

OLVASMÁNY NAGY SZENT LEÓ PÁPA NAGYPÉNTEKI BESZÉDÉBŐL

Így szólt az Úr: „Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár, de mindazonáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem amint Te!” Midőn ezen igéivel az Úr világossá tette, hogy nagyon és teljesen megvan benne mind az emberi, mind az isteni természet, - megmutatván így, honnét van az, hogy szenvedni nem akar, és honnét van az, hogy szenvedni akar, - miután elűzte a gyöngesség reszketését, és miután megerősítette önfeláldozó bátorságát: örök elrendelésének határozatához most visszatér. A kegyetlenkedő ördögnek, aki Júdást és társait eszközként használta, odaveti a szolgának alakját, kiben semmi bűn nincsen, hogy az viselje mindeneknek ügyét, akiben mindenek természete egyedül van meg bűn nélkül.

Rárohantak a Világosságra a sötétség fiai, és bár fáklyákat és lámpásokat használtak, hitetlenségük éjsötétjéből ki nem jutottak. Elfogják azt, aki megfogadni akar. Hurcolják azt, aki hurcoltatni akar.

Mert ha ellen akart volna szegülni, az istentelenek kezei mire sem lettek volna képesek! Ámde akkor a világ megváltása is halasztást szenvedett volna, ha bántatlanul marad Az, ki mindenek üdvösségéért halni készült.

Tehát Annáshoz, Kaifás apósához vezetik, azután magához Kaifáshoz, és a rágalmazók esztelen hangoskodása után kihallgatásra Pilátushoz átviszik. Ezek megvetvén az Isten szerint való jogot, mintha Róma törvényei alá lennének vetve, inkább a kegyetlen ítélet végrehajtóját keresték, mintsem egy perben az ítéletmondót. Odavezették ugyanis Jézust szoros kötéllal kötözve, gyakorta verve és arcul csapdosva, összekötözve és összeköpdösve: kiáltásukkal fölötte már előre ítéletet mondtak, hogy oly sok kimondott ítélet között szorítva Pilátus ne merészelje felmenteni Azt, kit mindenek elveszteni akartak.

De végül a bírótól azt tudjuk meg, hogy a vádlottban vétséget nem talált. Ítéletében azonban nincs állhatatosság, mikor ártatlannak hirdeti őt. Mikor ugyanis fel akarta menteni, mind azt kiáltozták: „Ha ezt elbocsátod,

a császár barátja nem vagy! Mert mindaz, aki magát királlyá teszi, ellene mond a császárnak.” Nem volt okos, ó Pilátus, hogy megfélemledtél!

Ám a királyi nevezet félelmet akkor keltett volna, ha az uralomra törés szándékát a hatalom birtoklásához szükséges felkészülés néked elárulta volna; ha a fegyverek szerzése, ha a költséget szolgáló vagyon, vagy a katonák táborba szállása fölfedeztetett volna. Miért tűröd, ó Pilátus, hogy azt terhelje a hatalomra törés vádja, akinek különös, saját tanítása volt az alázatosságról?! Róma törvényének ellent nem mondott; az összeírást vállalta; az adót megfizette; a köztelherviselést nem akadályozta; úgy rendelte, hogy ami a császáré, azt a császárnak megadják. A szegénységet választotta, az engedelmességet ajánlotta, a szelíd türelmet hirdette. Ez valójában nem az, hogy a császárt támadja, hanem hogy segítse!

Mindazonáltal nehogy teljesen hiábavalónak látszódjék a vádlók ellenvetése, vedd vizsgálat alá, ó Helytartó, mi volt valóban ismeretes az Úr Jézus műveiből. A vakoknak látást, a süketeknek hallást, a sántáknak járást, a némáknak szólást ajándékozott. Elűzte a lázat, oldotta a fájdalmakat, kivetette az ördögöt, halottakat életre keltett. Ezt a hatalmát vessék ellene vádlói! És azt ejtsék ki ajkukon, amit szívükben Róla tartanak! Miért hoznak fel rágalmakat a földi dolgok miatt, mikor igazából a mennyei dolgok miatt üldözik?!

RESPONZÓRIUM: VELUM TEMPLI SCISSUM EST (előző dallamra)

E: Mikor Jézus keresztfán függ vala, / mind az ég s föld ottan megindula,
megszakadott a templom kárpitja, / egész földön sötétség támadta.

E: A jobb lator keresztfán függ vala, / Úr Jézushoz nagy szóval kiálta:

H: **MIDŐN BEMÉGY, URAM, ORSZÁGODBA, /
EMLÉKEZZÉL RÓLAM JÓVOLTODBA’.**

E : A kősziklák meghasadoznak, / régi szentek megmutatkoznak.

H: **MIDŐN BEMÉGY, URAM, ORSZÁGODBA,
EMLÉKEZZÉL RÓLAM JÓVOLTODBA’.**

OLVASMÁNY A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉLBŐL (9,11-28)

Krisztus pedig megjelenvén mint az eljövendő javak főpapja - nagyobb és tökéletesebb sátoron át, mely nem kézzel csinált és nem e világból való, / és nem a bakok vagy borjak vére által, - hanem tulajdon vére által ment be - egyszer s mindenkorra a szentélybe, // örök váltságot szerezve. Mert ha a bakok és a tulkok vére - meg az üszőnek elhintett hamva - a tisztátalanokat megszenteli a testi tisztulásra, / mennyivel inkább Krisztus vére, - ki az örök Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek, // megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetekből az élő Istennek szolgálatára!